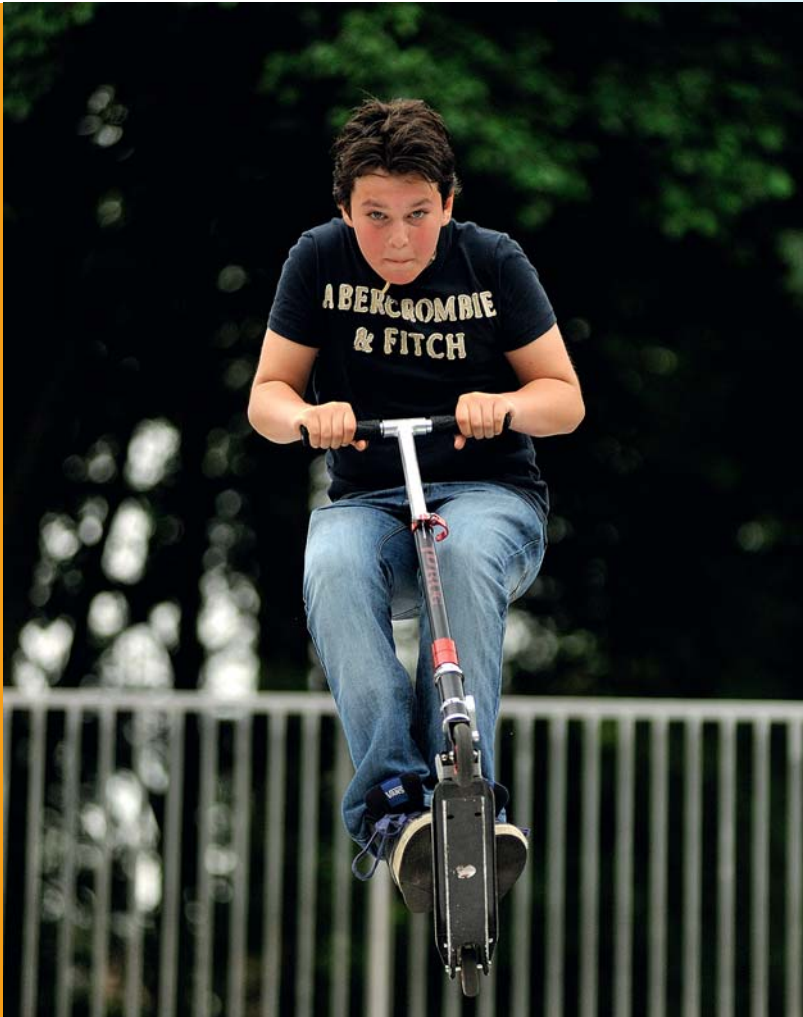

Een schoen om mee te skaten

CASUS

DIAGNOSE

Een 12-jarige jongen met een verkorte rechtersvoet in pes-equinovarusstand, een varusstand waarbij de tenen tevens in klauwstand staan. Röntgenfoto's laten zien dat ook in de botstructuur van de linkervoet een afwijking zit, maar deze heeft zich niet doorgezet in een standafwijking. Door de voetvormafwijking is het voetgrootteverschil tussen linker- en rechtersvoet zo'n vijf tot zes centimeter.

MEDISCHE ANAMNESE

Cliënt is al van jongs af bekend met deze voetstandafwijking. Onderzoek wees uit dat deze afwijking samenhangt met de ziekte HMSN (hereditaire motorische en sensorische neuropathie), een verzamelnaam voor een groep progressieve erfelijke aandoeningen waarbij het perifere zenuwstelsel kan worden aangetast. Uit de cliëntanamnese blijkt dat ook zijn moeder en opa deze voetstandafwijkingen hadden, vermoedelijk eveneens in samenhang met HMSN. Zij zijn daarvoor geopereerd. De rechtersvoetstandafwijking levert cliënt weliswaar geen pijnklachten op, maar door de varusstand zwikt hij wel regelmatig door de enkel. De spieren en pezen rond de enkel rekken daardoor op

>>> 2

CURSUS VOOR REVALIDATIEARTSEN

Enige tijd geleden is Hanssen Footcare door een revalidatiearts-opleider gevraagd om voor revalidatieartsen in opleiding een cursus te ontwikkelen over het aanmeten van orthopedisch schoeisel en inzichtelijk maken wat de mogelijkheden zijn met afwijkingen. Daarop gaven enkele schoentechnici van Hanssen Footcare op 8 juli 2012 interactief uitgebreide uitleg over het complete productieproces van orthopedisch schoeisel. Zo legden ze met veel voorbeelden uit hoe de samenwerking tussen schoenmaker en revalidatiearts werkt.

Na het gezamenlijke technisch spreekuur begint het voor de schoentechnicus pas echt. Dat werk bevindt zich echter buiten het blikveld van de arts. Deze cursus brengt daar verandering in. Aan de orde kwamen bijvoorbeeld het aanmeetproces, leesten, voetbedden en schachten maken en het voltooien van de complete schoen.

Het interactieve deel bestond uit het maken van een gipsafdruk van de voet – de revalidatieartsen in opleiding deden dat bij elkaar – en lopen op schoenen

met een diverse mogelijkheden van afwijkingen. De schoentechnici brachten die afwijkingen aan onder de eigen schoenen van de artsen. Met enige regelmaat schrijven revalidatieartsen een afwijking voor. Dan is het erg handig als de arts weet wat deze afwijking precies doet. Nog beter is het om dat zelf te ervaren, uiteraard met uitleg wat de effecten zijn van de verschillende afwijkelingsmogelijkheden.

Op verzoek van de opleiding voor revalidatieartsen zal de cursus vaker worden gegeven.

Een schoen om mee te skaten

Behandelend arts

John Rutten, revalidatiearts,
locatie: Langeland Ziekenhuis,
Zoetermeer.

Behandelend schoentechnicus

Fredrik Grimbergen, orthopedisch
schoentechnicus, Penders Voetzorg,
locatie: Den Haag.

>>> en de enkel boet in aan stabiliteit en kan uiteindelijk zelfs beschadigd raken. De voetstandafwijking neemt toe naarmate cliënt ouder wordt. De kans is daarom groot dat hij hiervoor aan het eind van zijn puberteit, als hij zijn uiteindelijke lengte heeft bereikt, wordt geopereerd. Het doel daarvan is de voet- en enkelgewrichten vastzetten en een verdere standafwijking voorkomen.

THERAPIE

Cliënt heeft fysiotherapie gehad, vooral om de spieren aan de buitenzijde van de rechtervoet extra te trainen. De kans op zwikken neemt daardoor af, waardoor cliënt beter in staat is zijn voet rechtop te zetten.

KORTE SCHOENTECHNISCHE ANAMNESE

In 2009 zag de revalidatiearts cliënt voor het eerst tijdens zijn spreekuur. De arts trachtte allereerst de afwijkende voetstand te corrigeren. Hij liet daarvoor de schoentechnicus orthopedische voetbedden aanmeten in normale confectieschoenen. Deze interventie was enige

tijd succesvol, maar de klachten verergerden en cliënt liep door het zwikken van de enkel alle orthopedische voetbedden kapot. Vervolgens kozen arts en schoentechnicus voor semi-orthopedische schoenen met een orthopedisch voetbed met daarin verwerkt een pronatiewig. Doel daarvan was het zwikken te voorkomen en het voetgrootteverschil links en rechts optisch te verkleinen. Ook dat werkte slechts korte tijd.

Tenslotte besloot de revalidatiearts tot een gipsredressie, waarbij de rechtervoet in de gecorrigeerde stand in het gips wordt gezet. Deze interventie was aanvankelijk succesvol, maar uiteindelijk nam de rechtervoet weer de afwijkende voetstand aan. Omdat alle voorafgaande interventies niet hielpen, besloten revalidatiearts en orthopedisch schoentechnicus vervolgens tot het aanmeten van orthopedische schoenen.

SCHOENTECHNISCHE OPLOSSING

De schoentechnicus kiest voor lage schoenen om de enkel te stabiliseren. Vervolgens legt hij het mtp1-gewricht

OBSERVATIE FREDRIK GRIMBERGEN

“We wilden graag dat cliënt de schoenen zou gaan dragen. Dat ligt bij jongeren lastig, weet ik uit ervaring. De schoenen moesten er zo uitzien dat niemand kan zien dat het ‘speciale’, orthopedische schoenen zijn. We hebben daarom samen met cliënt en zijn ouders gekozen voor het modelleren van de schoenen naar schoenen van een bekend merk, een merk skateschoen waar cliënt veel van houdt. Zo hebben we de tong van zijn merkschoenen verwerkt in de orthopedische schoenen. En aan de zijkant van deze schoen hebben we de merklabelels afgedrukt. Dat is allemaal gelukt, met als resultaat dat cliënt de schoenen graag draagt.”

“Ik vind het prettig als cliënten meedenken over hoe hun orthopedische schoenen eruit komen te zien. We bieden dat ook altijd aan, maar desondanks laten veel cliënten de vormgeving van de schoenen over aan de schoentechnicus. Dat vind ik jammer, want het samenspel tussen schoentechnicus en cliënt kan veel extra's opleveren. Deze casus is daar een mooie illustratie van.”

van en rondom de grote teen van de rechervoet dieper in het orthopedische voetbed dan de andere teengewrichten. Daarnaast verhoogt hij het orthopedische voetbed voor en achter basis mtp5 vijf millimeter. Deze gecombineerde interventie is noodzakelijk om de voet enigszins naar binnen te laten kantelen en het risico op zwikken te verminderen. Cliënt heeft links schoenmaat 40 en rechts schoenmaat 36. Om ervoor te zorgen dat linker- en rechterschoen toch op elkaar lijken, kiest de schoentechnicus voor een aanmodellering van de rechterschoen. Hij doet dat door het orthopedisch voetbed door te laten lopen tot en met de tenen en het gedeelte vóór het orthopedisch voetbed op te vullen met kurk. De rechterschoen wordt daarmee verlengd tot de afmeting van de linkerschoen. Dat kan echter alleen als een goede afwikkeling mogelijk blijft. De teensprong, de afstand tussen grondoppervlak en de neus van de schoen, moet daarvoor tenminste 15 millimeter zijn. De aanmodellering is zo gemaakt dat deze afstand gehaald

wordt. De linkerschoen bevat een ondersteunend, niet corrigerend orthopedisch voetbed.

Speciale vermelding verdient de uiterlijke vormgeving van de schoenen. Cliënt heeft daar een belangrijke eigen bijdrage aan geleverd. Hij is een skatelifhebber en draagt graag merkschoenen die populair zijn bij skaters. De orthopedische schoenen zijn in nauw overleg met cliënt gemodelleerd naar de merkschoenen. Onder meer door de labels over te nemen in de orthopedische schoenen en de tong van deze schoenen in de orthopedische schoenen te verwerken.

HET RESULTAAT

Het eerste paar orthopedische schoenen is in november 2011 afgeleverd. Cliënt is zeer tevreden over het bereikte resultaat. Onlangs ontving hij een nieuw paar schoenen.

VANWEGE HET INTERNATIONALE MERKENRECHT IS HET ONS NIET TOEGESTAAN OM FOTO'S AF TE DRUKKEN VAN DE BETREFFENDE SCHOENEN.

MODEL

- Lage sportieve schoen
- De schoenen hebben het uiterlijk van merkschoenen

VOORZIENINGEN

- Orthopedisch voetbed met verhoging voor en achter basis mtp 5
- Aanmodellering rechterschoen
- Afwikkeling is in het orthopedisch voetbed verwerkt

OBSERVATIE JOHN RUTTEN

"In de twintig jaar dat ik werk als revalidatiearts heb ik nog nooit zo'n bijzondere voetstandafwijking gezien als in deze casus. Het duurde ook lang voordat bij mij het kwartje viel en ik de afwijking kon relateren aan de erfelijke spieraandoening HMSN. De standafwijking wordt overigens alleen maar erger naarmate cliënt ouder wordt. De kans is daarom groot dat hij wanneer hij een jaar of zestien is, geopereerd zal worden om een verdere standafwijking te voorkomen. Eerder kan niet, want dan is hij nog in de groei en beïnvloed je het groeiproces. Aan het eind van de puberteit bereik je met een chirurgische ingreep meteen de gewenste correctie."

"Dit is typisch een casus voor de revalidatiearts. Wij kijken niet alleen naar oorzaken van ziekten en de behandeling ervan, maar vooral naar de gevolgen van ziekten en wat we daaraan kunnen doen. Een goed voorbeeld is de voetstandafwijking van deze cliënt. Onze leidende vraag was: wat kunnen wij, revalidatiearts en schoentechnicus, doen om het leven met een beperking voor hem zo prettig mogelijk te maken? Ik ben trots op het behaalde resultaat."

SPREEKURLOCATIE ALMERE VERHUISD

Per 11 juni 2012 is de gecombineerde vestiging van Hanssen Footcare en OIM Orthopedie locatie Almere verhuisd naar de Operetteweg 21G in Almere. De locatie op de Brahmsstraat is hierdoor vervallen.

VERNIEUWDE WEBSITES

Buchrnhornen Orthopedie en Penders Voetzorg lanceerden onlangs hun nieuwe websites. De site van Buchrnhornen – www.lopenzonderzorgen.nl – bevat vooral veel klanteninformatie ondersteund met foto's en filmpjes, maar ook een uitgebreide verzameling voorbeeldmodellen voor orthopedische schoenen.

De fonkelnieuwe site van Penders – www.pendersvoetzorg.nl – mag zelfs revolutionair genoemd worden. Met een uniek marketingconcept voor de schoenenbranche is de nieuwe site op zijn minst spraakmakend en innovatief te noemen.

De site van Hanssen Footcare – www.footcare.nl – is al weer enige tijd in de lucht. Uniek aan deze website is dat klanten zelf digitaal hun schoenen kunnen samenstellen.

OIM Orthopedie heeft recent haar collectie schoenen digitaal beschikbaar gemaakt. Het uitzoeken van nieuwe schoenen is nu voor de klant veel eenvoudiger. Voortaan kunnen klanten van OIM Orthopedie voor een paar nieuwe orthopedische schoenen vooraf in alle rust een model kiezen uit de digitale catalogus. De hele schoenencollectie staat op www.oim.nl.

SCHOENEN VOOR EEN OLYMPISCHE SCHUTTER

Peter Hellenbrand vertegenwoordigde deze zomer Nederland op de Olympische Spelen in de schietsport. In die sport is de uitrusting en uiterste precisie in houding van groot belang. Een minimale verandering heeft al invloed op het resultaat. Peter heeft alle mogelijkheden aangegrepen om zich goed voor te bereiden en kwam zo bij het loop- en houding-laboratorium Axium van Buchrnhornen Orthopedie Eindhoven. Bewegingswetenschapper Wil van Bakel heeft Peters houding, bewegingen en schoenen geanalyseerd. Een ding werd meteen duidelijk: schietschoenen zijn gemaakt om stil en stabiel te staan. Op basis van de onderzoeksresultaten van het loop- en houdingonderzoek zijn speciale orthopedische voetbedden vervaardigd voor Peter. Hij eindigde verrassend op de vijfde plaats op het onderdeel 10 meter luchtgeweer.

NIEUW SYSTEEM VOOR LOOP- EN HOUDING-ANALYSES

Buchrnhornen Orthopedie heeft een uniek systeem voor loop- en houdinganalyses in gebruik genomen. Het systeem kan simpel maar uit uiterst doeltreffend bewegingen analyseren. Sensoren in de loopband meten de belasting onder de voet tijdens het lopen. De drukmeting en loophouding zijn realtime zichtbaar op een tv-scherm. Het systeem is voor veel van onze diensten van toegevoegde waarde door de objectieve informatie over houding- en looppatroon.

FEDERATIE PAS

PAS is een stichting van samenwerkende producenten van orthopedische maatschoenen. De leden van PAS zijn: Buchrnhornen, Hanssen Footcare, OIM Orthopedie en Penders Voetzorg. Voor informatie, vragen of suggesties kunt u terecht op www.federatie-pas.nl. U kunt ook een email sturen naar info@federatie-pas.nl

TE VINDEN IN:

Alkmaar	Eindhoven	Ommen
Almere	Emmen	Oss
Amersfoort	Ettenleur	Rhenen
Amsterdam	Gouda	Roermond
Apeldoorn	Groningen	Roosendaal
Arnhem	Gulpen	Rotterdam
Assen	Haarlem	Sittard-Geleen
Baarn	Hardenberg	Tegelen
Beetsterzwaag	Harderwijk	Terneuzen
Bergen op Zoom	Haren	Teteringen
Bocholtz	Harskamp	Tiel
Boxtel	Heerlen	Tilburg
Breda	Heiloo	Uden
Brunssum	Helmond	Veendam
Bunschoten	's Hertogenbosch	Velp
Capelle a/d IJssel	Heythuysen	Venlo
Culemborg	Hoensbroek	Venray
Delft	Hoogeveen	Vlaardingen
Den Haag	Kerkrade	Vlissingen
Dieren	Landgraaf	Weert
Doetinchem	Leeuwarden	Winschoten
Dokkum	Leiden	Zeist
Dordrecht	Maastricht	Zoetermeer
Driehuis	Naaldwijk	Zwolle
Ede	Noordwijkerhout	

PRODUCTIE

Sj-tekst

REDACTIE

Frank van de Loo, Buchrnhornen
Léon Hahn, Hanssen Footcare
Marjolein Schirring, OIM Orthopedie
Rianne Cortenbach, Penders Voetzorg

REDACTIEADRES

Sj-tekst, Swammerdamstraat 51,
1091 RR Amsterdam

VORMGEVING

Studio René Bakker, Amsterdam
Rob Nelisse, fotografie

Overname van artikelen alleen na schriftelijke toestemming van de redactie.